

Міністерство освіти і науки України

Ржищівський гуманітарний коледж

Затверджую

Директор Ржищівського

С.М.Кушнір

2019 р.

ПРОГРАМА
вступних випробувань з «Української мови»
для вступників на перший курс навчання
за освітньо-професійною програмою підготовки
молодших спеціалістів
на основі базової загальної середньої освіти (9 класів)
у 2019 році

Розглянуто і схвалено на засіданні
предметної екзаменаційної комісії
з української мови

Протокол № 1 від «15 квітня

Голова комісії С.В.Войтенко

2019 р.

Програма з української мови

Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв **я, ю, е, і, щ** та буквосолучень **дз, дзь, дж**.

Склад, наголос.

Ненаголошенні голосні, їх вимова і позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.

Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування **у-в, і-й**.

Орфограма. Орфографічна помилка.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова, словотвір, орфографія

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків.

Вимова і написання префіксів: **з-(зі, с-), роз-, без-, пре-, при-, прі**.

Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.

Правопис складних і складноскорочених слів.

Лексикологія і фразеологія.

Поняття про лексику, лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.

Синоніми, антоніми, омоніми.

Загальновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.

Застарілі слова, неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників.

Правопис найуживаних суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Правопис відмінкових закінчень і найуживаних суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників.

Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I та II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Безособові дієслівні форми на но-, то-.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.

Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності.

Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки.

Написання часток **бо, но, то, от, таки**.

Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови.

Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і тип словосполучень за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, запитальні спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок, присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнюоче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них.

Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнююочі).

Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення зі сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.

Розділові знаки в ньому.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки в прямій мові, цитаті, діалозі.

Відомості про мовлення

Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресати (той, хто говорить чи пише) і адреса мовлення, мета й умови спілкування, повідомлення(висловлювання), його зміст і форма. Тема і основна думка висловлювання. Різновиди мовленнєвої діяльності: говоріння, писання, читання, слухання. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність. Мовленнєві помилки.

Етика спілкування й етикет.

Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.

Поняття про тип мовлення: розповідь опис, міркування.